

Materiál na rokovanie
HSR SR 24.08.2026

bod 23

S T A N O V I S K O

k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

1. Popis návrhu

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) vychádza z poznatkov z aplikačnej praxe a analytickej činnosti ministerstva.

Návrhom zákona sa menia nasledujúce zákony:

- zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) – najmä v oblastiach: optimalizácia siete základných škôl, presun pedagogických asistentov zo špecifických podporných opatrení do všeobecných podporných opatrení, spresnenie pravidiel pre rediagnostiku
- zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch – najmä v oblastiach: spresňujú sa podmienky výkonu pracovnej činnosti odborných zamestnancov mimo pracoviska, spresňujú sa podmienky výkonu atestácií a podmienky platnosti vykonanej atestácie, zriaďuje sa nová kategória pedagogického zamestnanca, spresňujú sa podmienky organizovania vzdelávania v profesijnom rozvoji pri aktualizáčnom vzdelávaní
- zákon č. 321/2025 Z. z. o školskej správe – najmä v oblastiach: precizuje sa mechanizmus fungovania a vnútornej štruktúry klastrov škôl a klastrov školských zariadení, zavádza sa výkonnostná zmluva, administratívne odľahčenie procesov v registri škôl a školských zariadení, zmeny pri výberových konaniach
- zákon č. 322/2025 Z. z. o financovaní škôl a školských zariadení – najmä v oblastiach: úprava minimálnej výšky normatívneho príspevku na základe uzatvorenej výkonnostnej zmluvy, rozšírenie účelu poskytovania príspevku na špecifiká o príspevkoch na úhradu nákladov vyplývajúcich z plnenia ukazovateľov kvality výchovy a vzdelávania dohodnutých vo výkonnostnej zmluve, zavedenie nového kritéria na určovania mzdového normatívu a prevádzkového normatívu, ktorým je skutočnosť, či ide o školu s osobitným zreteľom

2. Stanovisko KOZ SR

V rámci medzirezortného pripomienkového konania (ďalej len „MPK“) si členský odborový zväz KOZ SR Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku (OZ PŠaV na Slovensku) uplatnil 25 zásadných pripomienok a jednu obyčajnú, z ktorých väčšina bola vysporiadaná v rámci rozporového konania a pri šiestich pripomienkach zotrval OZ PŠaV na Slovensku v rozpore.

Z uvedeného dôvodu predkladá KOZ SR na zasadnutie HSR SR nasledujúce pripomienky, ktoré boli uplatnené v rámci MPK:

1. Čl. I. bod 36 – zásadná pripomienka

Navrhujeme v § 29 odsek 7 ponechať v prvej vete pôvodné číslo „13“ a nenahrádzať ho číslom „15“. Prvá veta by znela: „Najnižší priemerný počet žiakov v triedach prvého stupňa základnej školy je 13.“

Odôvodnenie:

Navýšenie priemerného počtu žiakov v triede nezohľadňuje maximálny počet žiakov v jednej triede, kde na 1. stupni môže byť v triede maximálne 25 žiakov. Pri navýšení priemerného počtu žiakov na triedu môže dôjsť k situácii, že neplnoorganizovaná školy, ktorá nespája ročníky, bude mať menší priemerný počet žiakov v triede, ale vyšší celkový počet žiakov školy ako tá, ktorá ich spája.

Ak totiž má škola na prvom stupni v jednom ročníku napr. 28 žiakov, musí zriadiť v danom ročníku 2 triedy, lebo najvyšší počet žiakov v jednej triede na 1. stupni je 25. Ale kvôli rozdeleniu na dve triedy bude mať v priemere 14 žiakov na triedu. Čiže ak bude mať takáto škola všetky ročníky na 1. stupni s rovnakým počtom žiakov v každom ročníku, tak dohromady bude mať škola 112 žiakov.

Ale neplnoorganizovaná škola, ktorá spája ročníky na 1. stupni do jednej triedy, bude mať v triede napr. 16 detí (spojený 1. a 3. ročník) a v druhej triede tiež 16 detí (spojený 2. a 4. ročník), čiže dohromady bude mať škola 32 žiakov. Táto škola bude mať priemerný počet 16 detí na triedu s celkovým počtom 32 žiakov. Kým prvú školu so 112 žiakmi ministerstvo zatvorí, tak druhú školu s 32 žiakmi nezatvorí.

2. Čl. I bod 37 – zásadná pripomienka

Navrhujeme v § 29 odsek 8 ponechať v prvej vete pôvodné číslo „15“ a nenahrádzať ho číslom „18“. Prvá veta by znela: „Najnižší priemerný počet žiakov v triedach druhého stupňa základnej školy je 15.“

Odôvodnenie:

Navýšenie priemerného počtu žiakov v triede nezohľadňuje maximálny počet žiakov v jednej triede, kde na 2. stupni môže byť v triede maximálne 29 žiakov. Školy sú povinné pri počte 30 žiakov v ročníku rozdeliť takýto ročník na 2 triedy. V takomto prípade bude mať škola v

jednom ročníku 2 triedy po 15 žiakov, čím bude takáto škola znevýhodnená pri posudzovaní priemerného počtu žiakov v triede.

3. Čl. II. bod 10 – zásadná pripomienka

Navrhujeme upraviť znenie úvodnej vety nasledovne „Triedny učiteľ v príslušnej triede alebo v oddelení školského klubu detí vykonáva pracovnú činnosť v kategórii učiteľ, vychovávateľ alebo majster odbornej výchovy a“

Odôvodnenie:

Uvedené navrhujeme z dôvodu, že všetky činnosti v písmenách a) až e) v tomto odseku vykonáva aj vychovávateľ v školskom klube detí. Vychovávateľ v ŠKD vykonáva každú z nižšie uvedených činností. So žiakmi trávi vychovávateľ čas v neformálnom prostredí, preto má možnosť pozorovať a usmerňovať interakcie žiakov v skupine, ich emocionálne prežívanie a záujmy (kľúčové najmä pre 2c, 2e), zároveň má často každodenný kontakt so zákonným zástupcom, čo uľahčuje spoluprácu rodiny a školy (2d).

Vzhľadom na to, že sa moderné školstvo zameriava na komplexný rozvoj žiaka, je vychovávateľ plnohodnotným partnerom pri celkovej koordinácii rozvoja dieťaťa (2a). Pedagogická dokumentácia v ŠKD si vyžaduje rovnakú mieru právnej zodpovednosti ako dokumentácia triedneho učiteľa (2b).

Neumožnenie vymenovania za triedneho učiteľa vychovávateľa, ale vyžadovanie plnenia všetkých vyššie uvedených činností, vytvára dojem, že vychovávateľ je z pohľadu ministerstva len dozorom nad žiakmi po „dôležitejšom“ vyučovaní.

4. V čl. II, § 37 ods. 3 v pôvodnom znení zákona – zásadná pripomienka

V §37 ods. 3 navrhujeme upraviť znenie nasledovne: „Činnosť triedneho učiteľa vykonáva pedagogický zamestnanec v jednej triede alebo oddelení. Podľa potrieb školy môže pedagogický zamestnanec vykonávať činnosť triedneho učiteľa v dvoch a viacerých triedach alebo oddeleniach. Činnosť triedneho učiteľa môže vykonávať aj pedagogický zamestnanec, ktorý nemá ukončené adaptačné vzdelávanie, ak nemožno výkonom tejto činnosti poveriť iného pedagogického zamestnanca.“

Odôvodnenie:

Uvedenú úpravu textu navrhujeme z dôvodu zosúladenia s pripomienkou k čl. II, bod 10.

5. Čl. III. bod 65 – zásadná pripomienka

Navrhujeme bod 65 vypustiť.

Odôvodnenie:

Týmto spôsobom dôjde k likvidácii malých škôl, čím sa zhorší dostupnosť vzdelávania pre množstvo detí a skomplikuje sa situácia aj ich rodičom. Štát tak prispeje k úpadku danej obce a k ďalšiemu dôvodu pre vyludňovanie určitých lokalít na Slovensku, nakoľko

existencia školy v obci je v mnohých prípadoch jedným z dôvodov, prečo sa obyvatelia rozhodnú v danej obci zotrvať, prípadne usadiť.

Zároveň sa zlikviduje častokrát jediná kultúrna inštitúcia v obci, čo bude mať negatívne dôsledky na rozvoj obce.

6. Čl. III. § 63 ods. 2 písm. g bod 68 – zásadná pripomienka

Navrhujeme bod 68 vypustiť.

Odôvodnenie:

Týmto spôsobom dôjde k likvidácii malých škôl, čím sa zhorší dostupnosť vzdelávania pre množstvo detí a skomplikuje sa situácia aj ich rodičom. Štát tak prispeje k úpadku danej obce a k ďalšiemu dôvodu pre vyludňovanie určitých lokalít na Slovensku, nakoľko existencia školy v obci je v mnohých prípadoch jedným z dôvodov, prečo sa obyvatelia rozhodnú v danej obci zotrvať, prípadne usadiť.

Zároveň sa zlikviduje častokrát jediná kultúrna inštitúcia v obci, čo bude mať negatívne dôsledky na rozvoj obce.

3. Závery a odporúčania

KOZ SR odporúča predložený návrh zákona na ďalšie legislatívne konanie po zapracovaní vznesených pripomienok.